

Nr.256 din 28 august 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.M.

cancelaria@maia.gov.md

catalina.vartan@maia.gov.md

Copie:

Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor acte normative (aducerea în concordanță în conformitate cu actele normative în vigoare)

(număr unic 681/MAIA/2023)

1. Consideratii generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-8604 din 15.08.2023 de avizare a proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor acte normative (aducerea în concordanță în conformitate cu actele normative în vigoare) (număr unic 681/MAIA/2023), [în continuare – proiectul de hotărâre].

CALM a analizat prevederile proiectului hotărârii prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă

- Codul funciar din 1991;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Legea nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar;
- Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice;
- Legea nr. 208/2023 pentru modificarea unor acte normative (simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a cadastrului funciar anual);
- Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică,
- Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri;
- Hotărârea Guvernului nr. 390/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale Îmbunătățiri Funciare (ANÎF);
- Hotărârea Guvernului nr. 707/1993 despre aprobarea Regulamentelor privind terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor, apărării și cu alte destinații speciale și privind clasarea terenurilor irigate și desecate în categoria celor neirigate și trecerea la pierderi a sistemelor de ameliorare;

- Hotărârea Guvernului nr. 977/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor.

3. Constatări principale:

Autorul proiectului de hotărâre argumentează necesitatea elaborării/adoptării prin:

„aducerea în concordanță cu actelor normative în vigoare”;

„îmbunătățirea conținutului noțiunilor echivoce, depășite și înlăturarea impedimentelor la implementarea acestuia”;

„că atribuțiile date au fost delegate Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare”.

4. Propuneri asupra proiectului de hotărâre.

Propunem următoarele modificări și completări ale proiectului de hotărâre:

4.1. La pct. 1 alin. 1) (*în regulament a) punctul 23 (după cuvintele „pentru necesitățile statului sau ale comunității” se substituie cu cuvintele „pentru necesitățile statului, și de interes public local”*) este necesară substituirea cuvintelor „pentru necesitățile statului, și de interes public local” cu cuvintele „pentru necesitățile statului sau ale unității administrativ-teritoriale”. În primul rând „necesitățile” nu pot fi și ale „statului” și (concomitent) „și de interes public local”, în al doilea rând, sintagma „interes public local” presupune „declararea interesului public local” în procedura de expropriere pentru cauză de utilitate publică, care este una foarte riguroasă și dificilă și se aplică doar în cazurile în care este necesară preluarea proprietății private, motiv din care nu trebuie impusă în această normă. Altfel, orice construcție de „obiective liniare: drumuri, linii de comunicații electronice și de transport electric, conducte, construcția obiectivelor de exploatare minieră a petrolului și gazelor și a obiectivelor de producție necesare pentru exploatarea acestora) chiar dacă ele vor afecta doar domeniul public local, vor trebui „declaratate de interes public local” în procedura Legii nr. 488/1999.

4.2. Pct. 1 alin. 1) se propune a fi completat cu un nou aliniat care va avea următorul cuprins:

„lit. b) punctul 39:

se completează cu cuvintele „sau pentru aprobarea tranzacției de împăcare ce urmează să fie confirmată de instanța de judecată”. Propunerea este necesară pentru clarificarea și simplificarea soluțiilor de „schimb de terenuri” din domeniul privat cu terenuri din proprietate privată. Soluția actuală (schimb de terenuri doar prin procedura de expropriere) este una care contravine principiilor constituționale privind autonomia locală și privind dreptul de proprietate și este una extrem de dificilă, însă în realitate, necesitatea de schimb de terenuri este una destul de întâlnită și necesară. Art. 182⁴ din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Acordul părților cu privire la soluționarea amiabilă a litigiului se exprimă prin încheierea unei tranzacții.

(2) În cazul în care părțile sunt de acord să soluționeze litigiul pe cale amiabilă, instanța judecătorească, în termen de 3 zile, pronunță o încheiere prin care dispune încetarea procesului. Încheierea trebuie să conțină condițiile tranzacției, confirmate de instanța judecătorească.â

(2¹) Încheierea judecătorească privind încetarea procesului care conține condițiile tranzacției are aceeași forță juridică ca și hotărârea judecătorească.

(3) Înainte de a confirma tranzacția, instanța judecătorească explică participanților la proces efectele acestui act de procedură. Nu se admite tranzacția între părți dacă aceasta contravine legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului”.

Propunerea dată, coroborată cu aceste prevederi ale art. 182⁴ din Codul de procedură civilă, garantează diminuarea cazurilor de abuz și limitarea consecințelor defavorabile interesului public, prin faptul că suplimentar actului administrativ, tranzacția de împăcare aprobată care va prevedea un schimb de terenuri, va fi supusă unui control judecătoresc.

4.3. În nota informativă, pct. 4 alin. 1) enunțul (*Se propun modificările în lista obiectelor pentru care se solicită schimbarea destinației pentru necesitățile statului*) urmează a fi completat cu cuvintele „și ale unităților administrativ-teritoriale”, precum și mai departe după text, modificările ce se propun la punctul 4.1. din prezentul aviz.

Susținem aprobarea proiectului de hotărâre cu propunerile de modificare și completare sus-menționate.

Atragem atenția, că, în general, datarea documentului de ieșire oficial al autorității publice (în speță al Cancelariei de stat, din 14.08.2023) cu o dată anterioară semnării documentului (cu semnătură electronică, în care se specifică data și ora aplicării semnăturii) constituie o anomalie juridică inadmisibilă, care ar putea fi, în anumite cazuri litigioase, interpretată defavorabil autorității publice, motiv din care vă propunem să fie evitată (de exemplu, prin specificarea între paranteze a datei de ieșire ca fiind „(data semnării)”). Altfel spus, autoritatea publică nu poate emite un document de ieșire (care poate fi și un act administrativ favorabil/defavorabil contestabil) cu o dată, la care documentul încă nu era semnat de persoana competentă.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal,
expert CALM, tel. 022 223 509
igor.cristal@calm.md